

Leerlingen van de Haagse Schoolvereniging spelen het spel 'Parts of the Body' en leren zo de Engelse benaming van lichaamsdelen. FOTO MARTIJN BEEKMAN, ANP

'Kinderen leren vooral wanneer ze echt spelen'

INTERVIEW Jonge kinderen worden veel te vroeg aan een tafeltje gezet voor lesjes in taal en rekenen. Ze moeten spelenderwijs leren, vindt lector Jonge Kind Annerieke Boland.

Rob Pieterse
REDACTIE ONDERWIJS & OPVOEDING

Op de peuterspeelzaal, in de kinderopvang en in de eerste jaren van de basisschool wordt ten onrechte onderscheid gemaakt tussen spelen en leren. Het leidt volgens lector Jonge Kind Annerieke Boland (Hogeschool iPabo, Amsterdam/Alkmaar) tot een eenzijdige focus op lezen, schrijven en rekenen. Spelend leren zou veel beter werken, stelt ze.

Hoe ziet dat er uit: een te strikte scheiding tussen spelen en leren?

"In de praktijk zie je dat de leerkracht regelmatig groepjes kinderen aan een tafeltje zet om ze, ter voorbereiding op groep 3, bijvoorbeeld te leren tellen of letters herkennen. Dan worden er vaak werkvormen ingezet die niet passen bij jonge kinderen, zoals werkbladen en toetsen. Ze zouden veel meer opveert en stimuleert in de speelhoe-

wen, leer ze een kind opmeten als ze doktertje spelen, leer ze rekenen en wat letters opschrijven als ze winkeltje spelen."

Waarom noemt u die te strikte scheiding een risico?

"Er wordt vaak gedacht dat lesjes effectief zijn. Maar de vraag is of dat zo is. In zo'n setting leren jonge kinderen vooral nadoen wat juf of meester voordoet, ze kopiëren. Ze leren op zo'n manier maar één ding tegelijk. Ze nemen het niet echt op, kunnen het moeilijk toepassen buiten dat lesje aan tafel. Laat ze zich spelenderwijs de wereld eigen maken. In spel situaties komen ze de

dingen tegen die ze echt willen leren, en kunnen er meteen mee aan de slag."

Veel lesmateriaal wordt toch aangeboden als spelenderwijs leren?

"Die term is echt een vervuiling onderhevig. Er wordt van alles op de markt gebracht: lesjes verpakt als spelletjes. Maar kinderen leren vooral wanneer ze echt spelen."

Waarom vindt u dat de focus te zeer op rekenen en schrijven is komen te liggen?

"VVE, de vroegschoolse educatie, is bedacht om kinderen zonder taalachterstand aan groep 3 te laten beginnen. Na de roep om geleterdheid volgde die op gecijferdheid. Er leeft het idee van: als dat maar gebelied zit dan komt het wel goed met dat kind. Dus: zoveel mogelijk aan dat tafeltje leren. Dat is doorgeślagen. Kinderen kunnen die vaardigheden ook leren als onderdeel van hun spel en dan vinden ze het zelf ook waardvol. Daarnaast

leren ze door te spelen belangrijke vaardigheden als samen plannen

maken en problemen oplossen."

Wat vraagt het door u bepleitte spelend leren van de pedagogisch medewerker of kleuterjuf?

"Storm niet met veel kabaal een speelhoek in met plannetjes wat je die kinderen allemaal moet leren, want dan verstoort je het spel. Dan wordt het alsnog een lesje.

Zorg voor uitdagende speelhoeken, leef je in in het spel van de kinderen. Verdiep en verrijk dat spel waar dat kan, met de leerdoelen voor ogen. Wees flexibel en creatief. En vertrouw het kind: dat wil onderzoeken en ontdekken, het geeft zelf aan wat het wil leren."

'Storm niet met veel kabaal een speelhoek in met lesplannetjes, dan verstoort je het spel'